

BARNEOMBUDET

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår ref:
17/00300-53

Saksbehandler:
Jonas Bjørkli

Dato:
27. juni 2018

Svar på orientering om status for nytt regelverk om eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Viser brev 26. juni 2018 (18/2204-2) der departementet, ved statsråden, orienterer om fremdriften for forskrifter for medvirkningsorgan i kommunene.

Vi i Barneombudet er glad for at Stortinget har valgt å lovfeste ungdomsråd, og er glad for at prosessen med retningslinjer nå er i gang i departementet. Vi synes det er en god beslutning å sende forslag til forskrift på høring.

Barn og unge må involveres

Barneombudet vil oppfordre departementet til også å involvere barn og unge i utformingen av forskriften i forkant av at disse kommer ut på høring. Som departementet selv påpeker i et brev til oss 1. februar 2018 er regelverket for ungdomsråd/medvirkningsorgan helt nytt og «[d]et er derfor mer aktuelt og viktig å ha et tettere samarbeid med organisasjoner som representerer denne gruppen.». Vi viser til barnekonvensjonen artikkel 3 om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som berører barn. For å ta stilling til hva som er til barns beste må en høre barna. Barn har rett til å bli hørt i alle avgjørelser som kan berøre dem, og deres mening skal tillegges vekt. Vi viser til barnekonvensjonen artikkel 12. Utformingen av regler om ungdomsråd eller medvirkning for ungdom, berører barn og unge.

Vi håper at departementet følger opp signalene fra februar med faktisk handling. I den forbindelse kan vi henvise til de vurderinger som er foretatt av opplæringslovutvalget. Utvalget har etter en juridisk vurdering, valgt å involvere barn og unge i lovarbeidet. Utvalget har blant annet utarbeidet retningslinjer for dette arbeidet, og har uttalt at de håper de erfaringer de gjør seg kan være nyttige også for annet regelutviklingsarbeid.

Barneombudet ønsker at lovfestingen av ungdomsråd i alle kommuner skal bli en suksesshistorie, og for at det skal bli det er man nødt til å involvere barn og unge. Det er de som lever i kommunene og vet hva som fungerer og hva som ikke fungerer. Vi oppfordrer departementet til å bruke barn og unge som rådgivere i denne prosessen for å sikre at vi får velfungerende ungdomsråd over hele Norge.

Stor spenning rundt reglene

Gjennom vårt arbeid har vi jevnlig kontakt med både kommunale og fylkeskommunale ungdomsråd, og vi vet at det er stor glede blant ungdommene for at lovfestingen nå er på plass. Samtidig er det mange som er både spente og skeptiske til forskriftene som

Postadresse:
Postboks 8889
Youngstorget
0028 OSLO

Besøksadresse:
Karl Johans gt. 7
0154 OSLO

E-post:
post@barneombudet.no
Tlf: 22 99 39 50
Org.nr: 971 527 765

www.barneombudet.no

departementet nå skal utforme. Ungdomsråd som har gode løsninger i dag, frykter at de med de nye retningslinjene blir tvunget til å tilpasse seg en løsning som ikke passer dem. Samtidig er det forventninger til at retningslinjene kan gi ungdomsrådene bedre kår i form av ressursavklaringer.

Ulike måter å hente inn innspill

Spenningen og uroen som rører seg må departementet ta på alvor. Det finnes mange ulike måter man kan involvere barn og unge på i dette arbeidet. Vi ønsker her å skissere noen mulige løsninger:

- Departementet kan kontakte de ungdomsrådene/medvirkningsorganene som ga hørings svar da lovfestingen var et tema og invitere disse til møter eller til å gi skriftlige innspill.
- Man kan invitere allerede eksisterende fylkeskommunale medvirkningsorganer til en høringskonferanse om temaet.
- Man kan gå ut og hente inn innspill fra ulike typer ungdomsråd, for eksempel ungdomsråd fra en liten kommune, kommuner som er i sammenslåingsprosesser, kommuner med fungerende ungdomsråd, kommuner som har slitt med ungdomsråd og så videre.
- Departementet kan sende ut et spørreskjema til alle kommunale ungdomsråd for å kartlegge hva som fungerer og hva som ikke fungerer.

Barneombudet drøfter gjerne ulike metoder for å hente inn barn og unges stemmer, og vi føler oss også sikre på at ungdomsorganisasjoner vil være villige til det samme.

Til slutt vil vi gjenta våre innspill fra tidligere høringsrunder om at forskriftene må være et minimumskrav og at disse ikke må være til hindre for allerede gode, eksisterende løsninger. Vi mener også at forskriftene ikke må begrense mulighetene som en rekke ungdomsråd har i dag til å uttale seg i saker som omhandler dem. Vi vil her spesielt vise til komiteens merknad som lyder:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det er viktig at rådene gis rett til å ta politiske initiativ som kommunen må besvare, og mulighet til møte-, tale- og forslagsrett i kommunestyret. Flertallet viser til at det vil være behov for nasjonale retningslinjer som sikrer viktige overordnede hensyn som rett til informasjon til riktig tid, tilgang til sakspapirer og struktur på hvordan rådets syn skal framkomme og følge med i sakspapirer. Innenfor disse nasjonale minimumsretningslinjene er det viktig at barn og unge lokalt kan påvirke arbeidsform, hvordan rådet skal fungere og hvilke saker de skal engasjere seg i.»

Vi ber om tilbakemelding på om departementet ser for seg å involvere barn og unge i arbeidet med forskriftene

Vennlig hilsen

Camilla Kayed
fagsjef

Jonas Bjørkli
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Mottakerliste

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), Pettersen Kristin Bjarke

Kopimottakerliste

Unge Funksjonshemmede

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Landsrådet for Norges barne-og ungdomsorganisasjoner (LNU)